

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр магістр	Форма навчання	денна/ заочна	Навчальний рік/семестр	2025–2026/1
-----------------------------	---------------------	-----------------------	------------------	-------------------------------	-------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Дикий світ і води: полювання та рибальство на Закарпатті
Кафедра	Кафедра Біології та хімії
Освітня програма	Для всіх освітніх програм
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язковий компонент професійної підготовки Кількість кредитів: 4 Денна форма Лекції: 26 Семінарські/практичні заняття: 14 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 80 Заочна форма Лекції: 6 Самостійна робота: 114
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Коложварі С.В., PhD, доцент e-mail: kolozsvari.istvan@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Дисципліна базується на знаннях, здобутих студентами під час попереднього навчання з екології та зоології в середній школі.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета: Ознайомлення студентів із мисливською культурою Закарпаття, особливостями місцевих біотопів, видами хребетних тварин, що підлягають полюванню та рибальству, а також охоронюваними видами регіону. Завдання: Студенти, які опановують дисципліну, навчаться: - Розуміти екологічні вимоги мисливських і рибальських видів Закарпаття. - Впізнавати ці види та розрізняти охоронюваних і неохоронюваних хребетних тварин. - Знати багатовікову мисливську культуру регіону та її значення.

- Орієнтуватися в чинному законодавстві України щодо полювання, рибальства та охорони природи, а також у дозволених і заборонених методах полювання й вилову риби.

Компетенції:

Поглиблення знань у систематиці тварин і картографії.

Розвиток екологічної свідомості.

Формування правової свідомості, вміння орієнтуватися в законодавчих актах.

Розвиток навичок вирішення проблем та логічного мислення.

Програмні результати навчання

Оволодіння методами таксономічної ідентифікації тварин на практиці.

Усвідомлення важливості екологічної свідомості на індивідуальному та суспільному рівні.

Ознайомлення з правовими нормами у сфері природоохоронної діяльності, мисливства та рибальства.

Закріплення навичок практичного вирішення екологічних проблем на основі теоретичних знань.

Основна тематика дисципліни

Змістовий модуль 1.

Історичний контекст, державне регулювання, природне середовище

Тема 1. Історичні корені полювання та рибальства на Закарпатті.

Тема 2. Природні особливості Закарпаття: рельєф, клімат, гідрологія.

Тема 3. Закони України, що регулюють мисливство та рибальство.

Тема 4. Особливості землекористування на Закарпатті.

Тема 5. Стан мисливських товариств у регіоні.

Тема 6. Дозволені та заборонені методи полювання в Україні.

Тема 7. Дозволені та заборонені методи рибальства в Україні.

Змістовий модуль 2.

Біологічні особливості мисливських і рибальських видів

Тема 8. Екологічні характеристики мисливських птахів Закарпаття.

Тема 9. Екологічна зоологія – птахи.

Тема 10. Екологічні характеристики мисливських ссавців Закарпаття.

Тема 11. Екологічна зоологія – ссавці.

Тема 12. Екологічні характеристики риб, що підлягають вилову та рибальству.

Тема 13. Екологічна зоологія – риби.

Тема 14. Інші збирані та інвазивні види тварин Закарпаття.

Змістовий модуль 3.

Місця полювання та рибальства, перспективи розвитку

Тема 15. Стан лісових господарств Закарпаття.

		Тема 16. Ставкове рибне господарство та риборозведення у регіоні. Тема 17. Природоохоронні території Закарпаття. Тема 18. Екологічні наслідки мисливства та рибальства. Тема 19. Майбутнє полювання та рибного господарства в регіоні. Тема 20. Браконьєрство як регіональна та міжнародна природоохоронна проблема.
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання		
Денна форма:		
Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання
Активність	10	Активна участь у лекціях. Студенти повинні регулярно брати участь в обговореннях з проникливими коментарями та демонструвати розуміння матеріалу.
Лабораторні практичні роботи	10	Завершення практичної роботи, яка буде виконана на практичних заняттях.
Модульна контрольна робота	30	Написання підсумкових модульних робіт.
Залік	50	Продемонструвати володіння теоретичними та практичними вимогами.
Заочна форма:		
Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання
Активність	10	Активна участь у лекціях. Студенти повинні регулярно брати участь в обговореннях з проникливими коментарями та демонструвати розуміння матеріалу.
Самостійна робота	10	Виконання тематичної практичної роботи. (online).
Модульна контрольна робота	30	Написання підсумкових модульних робіт (online).
Екзамен	50	Продемонструвати володіння теоретичними та практичними вимогами.
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)		Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи (лекція, лекція-дискусія, презентація тощо); проблемно-пошукові методи (проблемо-вирішувальна лекція, обговорення, лекція-дискурс тощо), практичні (практичні заняття). Матеріально-технічне забезпечення та матеріали унаочнення Мультимедійний проектор, Ноутбук, Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10 PRO, Office 2016, Google Workspace for Education. Сухі та вологі препарати.

**Рекомендовані джерела
(основна та допоміжна
література), електронні
інформаційні ресурси**

- Kolozsvári I. (2022): A Kárpát-medence állatföldrajzi jellemzői, pp. 130–136. In: Molnár J., Papp G. (szerk.): A Kárpát-medence földrajza – Természet, társadalom, gazdaság, néprajz. - II. RFKMF, Budapest-Beregszász, 504 p.
- Kolozsvári I., Hadnagy I., Csoma Z., Kohut E. (2020): Módszertani kézikönyv kárpátaljai környezettudományi terepgyakorlatokhoz. II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász–Ungvár
- Kolozsvári I. – Dévai Gy. – Kohut E. (2022): Hidrobiológia. II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász–Ungvár.
- Zselicki István – Iváncsó Ernő (2022): Az etológia alapjai. II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász.
- Vass G. – Zselicki I. – Kopor Z. – Kolozsvári I. (2022): Методичні вказівки / Módszertani útmutató до практичних (семінарських) робіт / gyakorlati (szeminárium) munkákhoz. Зоологія (хребетних тварин). II. RFKMF, Beregszász.
- Kohut E. – Jakab E. – Kolozsvári I. (2024): Természetvédelmi törvények, természetvédelmi szabályozás Ukrajnában. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Fodor István Kutatóközpontjának, valamint a Biológia és Kémia Tanszékének főiskolai jegyzete. II. RF KMF, Beregszász - 2024
- Булахов, В. Л. – Пахомов, О. Є. (2010): Функціональна зоологія. підручник. Міністерство Освіти і Науки України, ДНУ імені Олеса Гончара, Дніпро.
- Мякушко, С. А. (2019): Систематика ссавців. *Навчальний посібник*. Київський Національний Університет імені Тараса Шевченка, Київ.
- Сіренко, А. Г. (2023): Орнітологія. Теріологія. Івано-Франківськ.
- Kolozsvári I. – Andrik É. – Hadnagy I. – Ljubka T. – Csoma Z. – Kohut E. (2023): A Beregdéai Tóvár Ornitológiai Rezervátum élővilága és élőhelyi viszonyai. Monográfia. - II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász
- Kolozsvári, I., Szerényi, Sz., Molnár, F., Kohut, E. (2022): Factors influencing habitat choice of bird species: a comparative study of the ornithofauna of a natural and an artificial wetland. – GEO&BIO, 22: 129–143.
- Всеукраїнська асоціація мисливців та користувачів мисливських угідь – <https://www.uahhg.org.ua/diyalnist-asociacii/>